



**ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“**  
Монтана, ул. „Цар Иван Александър“ № 35,  
тел. 096-305698, 302452, факс 096-305698  
e-mail: info-1201004@edu.mon.bg, www.vtoro-montana.com



УТВЪРДИЛ:

Елка Станева  
Директор на Второ СУ „Н. Й. Вапцаров“  
Заповед РД-13-1371/05.09.2024г.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА**  
**по български език и литература**

**ИУЧ**

**III а клас**

за учебната 2024-2025 година

хорариум: 1/32 часа  
/седмичен/годишен/

Изготвил:  
/ Ирена Григорова /

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**  
за 3.а клас  
(избирами учебни часове)

**КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА**

Учебната програма по български език и литература за избирами учебни часове в 3.а клас е изготвена в пълно съответствие с изискванията, заложени в Учебната програма по български език и литература за общеобразователна подготовка. Включеното учебно съдържание е насочено към затвърдяване и задълбочаване на знанията, уменията и отношенията, свързани с езиковите, литературните и комуникативно речевите компетентности на учениците.

Целите на обучение по български език и литература в избирамите учебни часове в 3.а клас са ориентирани към:

- усъвършенстване на уменията на учениците да говорят и четат правилно и изразително, да пишат грамотно и четливо;
- разширяване в практически план на знанията за частите на речта, видовете морфеми, видовете изречения по цел на изказване, някои правописни и пунктуационни норми в българския език;
- задълбочаване на уменията за възприемане и осмисляне на достъпни за възрастта авторски, фолклорни и научнопопулярни текстове;
- развиване на уменията за ориентиране в комуникативната ситуация и за устно и писмено създаване на текст.

Обучението по български език и литература (избирами учебни часове) се осъществява в два варианта: вариант № 1 – 1 час седмично, 32 часа годишно, и вариант № 2 – 1,5 час седмично, 48 часа годишно. Учебното съдържание е отразено в първи вариант на примерно годишно разпределение.

**ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО**  
в края на 3. а клас

Области на компетентност	Знания, умения, отношения
<i>Езикови компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Прави проверка за правописа на гласни в неударена сричка, на звучни съгласни пред беззвучни и в края на думата.</li><li>• Разграничава видове морфеми (представка и корен).</li><li>• Разпознава сродни думи.</li><li>• Разпознава частите на речта (спомагателен глагол <i>съм</i>, лични местоимения).</li><li>• Определя лице и число на личните местоимения и на глагола.</li><li>• Определя пряко и преносно значение на думата.</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Разпознава думи с близко значение (сионими).</li> <li>• Познава видовете изречения по цел на изказване – възклициателно и подбудително.</li> </ul>
<i>Комуникативно речеви компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Интерпретира факти и идеи от научнопопулярен текст.</li> <li>• Прави писмен подробен преразказ на кратък текст.</li> <li>• Съчинява текст: по преживяна случка, по словесна опора.</li> <li>• Редактира свой текст.</li> </ul>
<i>Литературни компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ориентира се във взаимоотношенията между героите в литературно или фолклорно произведение.</li> <li>• Прави връзка между епизода и цялостния текст на произведението.</li> <li>• Илюстрира с примери от текста отговора си на въпрос, свързан със съдържанието на произведението.</li> <li>• Разграничава описание в художествен текст.</li> <li>• Открива епитет и сравнение в литературни и фолклорни произведения.</li> </ul>

### **СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ**

Постиженията на учениците се оценяват устно или писмено във всеки учебен час. Оценката е качествена, с формиращ характер.

#### **МЕТОДИЧЕСКИ НАСОКИ**

Урокът по български език и литература в избираемите учебни часове е ориентиран към затвърдяване, обобщаване и надграждане на знанията и компетентностите. В технологичен план централно място заемат следните видове учебни задачи:

- Учебни задачи за актуализация на опорни знания и компетентности.
- Учебни задачи за систематизиране и обобщаване.
- Учебни задачи за пренос на уменията в нов контекст.
- Учебни задачи за създаване на вътрешнопредметни връзки.

Учебното съдържание за избираемите учебни часове е представено в учебно помагало за избираеми

учебни часове по български език и литература за 3.а клас. Урочните единици са разположени на разтвор, което гарантира пълтност в урока. Учебното помагалото съдържа две приложения, в които са включени допълнителни езикови задачи и примерни текстове за диктовка. Целесъобразно е с помагалото да се работи диференцирано, съобразно възможностите на учениците. По този начин всяко дете се мотивира за успешна учебна дейност.